

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Depisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 kruna temeljne pristojbine ter od vsake peti-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročilna za celo leto 8 krun, za pol leta 4 krun, za četrt leta 2 kruni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Delovanje v društvih in drugih korporacijah

Česar sto in sto posameznikov ne premora, to doseže čisto z lahkoto maloštevilno društvo. Dandanes skoro ni več naloge, v katero bi se ne vpregala društva, ali zadruga, ali asocijacija, ali kakorkoli se te brezštevilne združitve posameznikov imenujejo. Zadruga se snujejo v pospeševanje gospodarskih namenov; društva skrbijo za izobrazbo in zabavo in jamčijo za uspeh na polju vede in umetnosti; zastopajo javnih korporacij skrb za ugodno izpolnitev javnih nalog. V vsakem kraju, v vsakem sloju, v vsaki družabni skupini najdemo dandanes na delu v društva združene delaželne ljudi.

Ne more biti dvoma, da so uspehi v naših društvih in drugih korporacijah tudi na Slovenskem vzrok raznovrstna društva. Kje bi bili dandanes mi Slovenci, če bi ne stopila krepko na pozornost vsa naša bralna, pevka društva in čitalnice v oni dobi, ko je imela narodna misel med nami še prav šibke koreninice! In da smo se kolikor toliko v gospodarskem oziru postavili na lastne noge, ali niso tudi k temu pripomogle asocijacije, ki so med nami delovale in še delujejo pod najraznovrstnejšimi imeni!

Gotovo, nam Slovencem se v tem oziru ni treba sramovati, kajti z ozirom na težavne razmere, v katerih nam je sojeno živeti, razvilo se je društveno delovanje tudi pri nas zelo lepo v marsikateri smeri. V tem oziru nas občudujejo in zaradi tega dejstva nas spoštujejo in se nas boje marsikje tudi naši narodni nasprotniki.

Ravno zategadel pa, ker se nam uloga društvenega delovanja zdi tako važna in tako vzvišena, in ker z neomejenim zaupanjem od društev pričakujemo blagor in napredek naroda in družabnih slojev v narodu, ravno zategadel smatramo za svojo sveto dolžnost, resno opozoriti na zelo nevarne pojave, ki se kažejo vedno pogostejše v naših društvih. Opozorjamo na parasite, ki marsikateremu društvu, ki se je ustanovilo z najlepšimi nadeji, pijejo in sesajo življenski mozeg. Stavimo pa to baš v dobi, ko danna dan dobivamo iz vseh krajev poročila o občnih zbiorih teh različnih društev in o volitvah predsedstev in odborov, oziroma ko glede marsikatega naših društev zaman čakamo kakakega znamenja, da še živi in da še hoče živeti. Opozorjamo na nevarnosti, da se jim pride v okoliš, kjer je še mogoče.

Čim dalje tem pogostejše namreč čujemo tožbe, da posamezniki zlorabljajo svoje stališče v društvih ne v pospeševanje društvenih nalog in namenov, ampak, da bodisi ustrezajo svoji nečimrnosti, bodisi, da netijo celo namenoma sovraštvo med društveniki, kateri so jim izkazali svoje zaupanje z izvolitvijo za to ali ono častno mesto v društvu. Nekateri ne morejo živeti, ne da bi ustvarjali strankarstva in da bi ne ruli v društvu zoper tekmece, katerim bi ob mirnem delu ne bili kos po zmoglostih in dobri volji. Spet drugi se dajo voliti v načelstva in predsedstva ali odbore, samo da se lahko ponašajo s temi odlikovanji, ne store pa v doseg društvenega namena sami ničesar drugega pa ovirajo pri delu, ker brezvestno zlorabijo

ugled in avtoriteto, katera bi jih v resnici morala le bodriti k živahnejšemu delu.

Samo ob sebi se razume, da so to nevarni znaki v našem društvenem življenju in zoper take pojave treba energičnega postopanja vseh, ki imajo kaj vpliva na razvoj razmer v dotičnih društvih. Kdo se sme drzniti zavzeti odločilno mesto v društvu, ako ima že naprej namen nič storiti, ali pa k večjemu društveno delovanje društvom zagreniti! Nihče ni tako neobhodno potreben, da bi se brez njegovih zmoglosti ne moglo izhajati, tembolj ako se ne namerava pošteno truditi za sprejete naloge. Le zmoglim, nesebičnim in delaželnim možem zaupati usodo društva, to bodi zdaj v dobi občnih zbiorov in volitev načelstev in odborov geslo vseh onih, ki delujejo v društvih, kajti v nasprotnem slučaju nam naša društva ne bodo v blagor ampak v — pogubo. Skrbimo vsi za zdravo in čilo življenje naših društev v novem letu, kajti le tedaj bomo koncem leta z mirno vestjo lahko povdarjali, da je baš uspeh društvenega delovanja pomenil tudi v narodnem razvoju korak naprej. Ako se bo vsestransko poglobil v narodu živ duh društvenega delovanja, tedaj bomo kos še tako težavnim trenutkom, katere nam morebiti zakriva najbližja bodočnost. —u—

Odgovor zasramovalcem našega naroda.

Ni še dolgo temu, kar je završalo divje vpitje po celem nemškem časopisu — tu in onstran avstrijske meje, — da je bilo nekje na Spodnjem Štajarskem čitati na vratih napis „psom in nemčurjem je vstop prepovedan“. Ona omazana cunja iz celjske rotovške ulice je posvetila omenjenemu napisu cele članke, in ž njó vred so besneli vsi nemški časopisi proti taki podlosti, kakor jo menda še ni čul svet od svojega začetka pa do danes. Napisa ne bomo zagovarjali, ampak pripomnimo le, da je napisal one besede zasebnik ob vhodu v svoje zasebno stanovanje, a v greh se je napis štel celemu narodu.

Pred kratkim je pa bil v listu nemške stranke, ki se predrzne nositi krščansko ime, naš narod grdo razžaljen in imenovan narod svinj. Torej svinje smo mi Slovenci! Naš narod, ki je stoletja in stoletja prelival svojo kri, da je mogel njegov sosed v miru živeti, narod, ki je bil ves čas, odkar je zaplapolal nad njim avstrijski orel, odkar mu je postal rod Habsburžanov vladarjem, natrdnejša in neomajna opora prestolu in vladi; narod, ki se je pustil teptati v tla, ki si je pustil vzeti vse, samo, da ostanejo živi njegovi tlačitelji, — ta narod naj bo tropa svinj!!?

Pa bodi! Od Nemca nam ni boljšega pričakovati, saj smo se tekom časa prepričali, da imamo v njem nasprotnika, kateremu je vsako orožje dobro, pa naj je še tako nečastno. In Nemec ostane Nemec, in naj navleče nase ovčjo kožo krščanskega socializma ali pa naj ostane v svoji pristni volčji. Pač pa ne moremo pojmiti, kako more slovenski list porabiti tako priliko in zagovarjati stranko, iz katere je bruhnila taka pasovka v lice celoga slovenskega naroda. Naj ima „Kikiriki“ svojo lastno stranko v stranki,

kaj nam to mar: radi zasebnega napisa na stanovanju spodnještajarske vaške kaplanije, ki ni žalil poštenega človeka, so nas mrcvarili vsi nemški časopisi — in mi naj se še morda kar najgloblje klanjamo stranki, ki ima sicer krščansko doneči naslov, v svojih časopisih pa bljuva peklensko sovraštvo na vse, kar ne trobi v njen nemški rog! Ne, in stokrat ne! Klin se izbija s klinom!

Nič manj obsojevanja vredno je pa pri tej stvari postopanje slavnega o. kr. državnega pravdnikstva. Naše najnedolžnejše besede, naše opravičene tožbe in še bolj opravičena grajanja očividnega krivičnega postopanja vladnih organov zapadajo rdečilu državnega pravdnikstva, dasiravno je voditelj istega justičnega ministristva sam izjavil, da je kritika, poštena in stvarna kritika vlade in njenih organov, kakor je gotovo bila naša in je še vedno, zmira in povsod ne samo umestna, temuč pravični vladi sami ljuba. — Naši listi se zaplenjajo, ali list, ki v svojih predalih žali na najnesramnejši način celokupni slovenski narod, tak list pa sme zagledati beli dan. Kje je tu pravica, gospod Körber? Ali slavno o. kr. državno pravdnikstvo ni imelo oči in ušes, ko mu je kukurikal „Kikiriki“ svoj „Schwein iat Schwein“? Naše urednike vtikajo v večmesečno ječo, ako spregledajo par vrstic, katere niso všeč ljubim Nemcem in slavnemu o. kr. državnemu pravdniku, kaj naj se pa potem zgodi z istim slavnim o. kr. državnim pravdnikstvom, ki je pripustilo, da blati list nemških krščanskih socialistov celokupni slovenski narod na najnesramnejši način? Kaj porečete na to Vi, pravico- in resnicoljubni gospod voditelj justičnega ministristva?

Končno naj pripomnimo, da se popolnoma strinjamo z onimi slovenskimi listi, ki so priobčili poziv, da se izbacne list, ki je tako ne sramno opljuval naš narod, iz vseh naših javnih in zasebnih lokalov.

Celjske in štajarske novice.

(„V deveti deželi“) Pod tem imenom se bode vršila letošnja pustna maškarada celjskega „Sokola“. Ponudila se bode torej dne 22. svečana t. l. našemu občinstvu prva in menda zadnja prilika naslajati se na krasotah te čarne dežele, o kateri so nam doslej pripovedovale pravljice, katere pa še ni videlo oko nobenega zdaj živih zemljanov. Torej, pripravljajte se za 22. svečana za deveto deželo, ki se otvori ta dan v Celju! Maškaradni odsek vas kmalu obvesti o podrobnostih.

(Zmagoslavje celjskega slovenskega gledališča.) Predvčeraj je imelo celjsko igralsko osebje v „Narodnem domu“ slovesen dan. Igrala se je igra „Pri belem konjčku“ s takšnim uspehom, ki mora z zadoščenjem in odkritosrčnim veseljem navdajati vse, ki imajo kaj smisla za razvoj narodne drame tudi na Štajarskem. Posamezne diletantije in diletanti igrali so svoje vloge s tako, lahko rečemo, umetniško dovršenostjo, da so lahko ponosni s svojimi uspehi oni sami, da si pa lahko čestita vse narodno občinstvo celjsko in sploh spodnještajarsko, da je slovenska igra na toliki višini. Igralke gospa dr. Karlovškova

in gospodične Gregorinova, Vrečerjeva, Cizeljova, Doberškova, Kokolova in Magoličeva napravile so vso čast svojim deloma prav težkim nlogam. Igralci gospodje Salmič, dr. Karlovšek, Štiker, Terček, Doberšek, Fabiani, Vrečko in drugi uživali so se v svoje vloge deloma naravnost mojsterako. Narodno občinstvo udeležilo se je predstave v tako častnem številu, da nam ni treba predstavljati mu posameznih sotrudnikov še posebej; kdor ni videl tokrat, pridi prihodnjič. Po koncu igre bilo je slišati iz vseh ust res odkritosrčno priznanje igralcem in godbi; baš splošna zadovoljnost in izvanredno obila udeležba občinstva bila je pa vsem, ki so žrtvovali obilo dragega časa in truda, da se omogoči družbi umetniški užitek, najlepše plačilo.

(Priznanje Salmiču s strani celjskega narodnega občinstva.) Isti dan dokazalo je narodno celjsko občinstvo tudi z dejanjem, kako visoko ceni razvoj narodne drame v Celju in kolik vpliv pripisuje istemu za narodni napredek v nemčurskem Celju. Poklonilo je gospodu Raiku Salmiču, ki je že nekaj let tako rekoč nositelj vsega napredka celjske narodne drame, lep lovorjev venec s trakom in zraven tega še lepo vrednostno darilo kot majhno odmeno za njegove gmotne in negmotne žrtve za narodno dramo, za žrtve, ki so nepovrnjive. Uredništvo sporoča v Salmičevem imenu narodnemu celjskemu občinstvu za ta znak priznanja pristrčno zahvalo. Pripominjamo, da naj narodno občinstvo porabi priliko i drugim narodno delavnim Celjanom zlasti gospodu Salmiču izkazati se za njih neprecenljivo delovanje za narodni napredek hvaležno na ta način, da se ne ogiblje njih kot obrtnikov, da bodo mogli lažje posvetiti svoje moči narodnemu delovanju.

(Celjsko „Delavsko podporno društvo“) je imelo dne 31. januarja prav dobro uspel zabavni večer s plesom. Izpregovorili bomo o istem in o društvu sploh daljšo besedo v prihodnji številki.

(Trgovski plesni venček.) Dekoracijo za trgovski plesni venček je prevzel g. Sudič. Kdor se spominja „Slovenskega raja“, bo vedel, da nas bo večer 8. svečana gotovo presenetil. Vsekako pričakujemo nekaj izvanrednega.

(Odbor „Celjskega pevskega društva“.) Predsednikom je zopet voljen zaslužni Raiko Salmič, v odbor pa še nadalje dr. Karlovšek, dr. Schwab, Iv. Spindler, Iv. Doberšek in dr. Kukovec. Upamo, da se prav kmalu uredijo društvene zadeve, kakor bode najbolj prijalo velevažnemu programu društva, in da isto začne krepke življenje tudi v novem društvenem letu, s kakršnim se je po pravici ponašalo v pretekli dobi.

(„Slovensko obrtno društvo v Celju“.) Dne 30. januarja t. l. imeli so celjski slovenski obrtniki velevažno posvetovanje zaradi udeležbe Slovencev, zlasti tudi štajerskih, pri svetovni razstavi leta 1904 v Petrogradu. Kmalu bomo o gibanju za udeležitev obširno govorili. Že zdaj pa opomnimo naše bralce na to akcijo, ki utegne biti začetek bujnega življenja slovenske obrti in krepke in tesne organizacije vsega slovenskega obrtništva na Štajarskem. Za zdaj se je izvolil izmed celjskih obrtnikov osrednji pripravljalni odbor pod predsedstvom Petra Kostiča in s častnim predsednikom dr. J. Sernecom na čelu.

(Celjska nemška stranka največja škodljivka celjskega mesta.) Čimdalje več meščanstva se izraža zoper gospodarstveno politiko celjske nemške stranke, kakor smo jo nedavno nekoliko osvetlili v našem listu pod tem naslovom. Prihodnjič razjasnili bomo, kako škodljivo za celjsko meščanstvo deluje celjska nemška hranilnica. Če pa ima celjsko obrtno prebivalstvo še količkaj poguma, moralo bode se postaviti na našo stran in začeti neizprosni boj zoper nemškonacionalne pijavke, ki s svojimi podjetji ugonablajo malo meščanstvo.

(Celjske okolice si ne damo oropati od celjskih luteranov.) Na naš zadnji uvodni članek, kjer smo opozorili na prave vzroke umetne razburjenosti celjskih nemčurjev, dobili smo mnogo izjav soglasja od kmetov celjske okolice. Celjsko okolico bomo pred nemško požrešnostjo branili kakor en mož. Prihodnje volitve bodo pokazale, da so Nemci za vselej vrženi iz tega občinskega zastopa. Kmalu se priredi več zaupnih

shodov v okolici celjski, kjer se dogovorimo natanko o vsem, česar treba storiti v obrambo zoper celjsko požrešnost.

(Po starem programu!) Zopet je poslala Gleispachova vsemogočnost enega slovenskega sodnega uradnika čez Savo. Iz Celja je prestavljen v Mokronog izprašani avskultant dr. Mulej.

(Talijski rešitev življenja) je dobil od namestništva v Gradcu, brivski pomočnik Adolf Buric v Celju, ker je 9. julija l. l. rešil življenje Josipu Friedl.

(Celje v temi.) Sinoči okoli sedme ure je nastala po Celju prava pravcata egiptovska tema. Plinove svetilke so ugasnile. Kakor smo poizvedeli, je počila v plinarni večja cev. Monterji so bili celo noč pri delu in zagotovilo se nas je, da bo danes zvečer Celje zopet razsvetljeno. Nesreča se ni zgodila nobena.

(Nesreča na celjskem kolodvoru.) Po sklepu lista smo doznali, da se je danes po noči ponesrečil uslužbenec južne železnice, Anton Schmied. Bil je na mestu mrtev.

(Vojaške vaje za poljedelce.) Rezervniki in nadomestni rezervisti, ki morajo letos na vojaške vaje, smejo, ako so vinogradniki, k vojaškim vajam še le meseca avgusta. Tozadevne prošnje se morajo vložiti tekom mesca marca na pristojna okrajna glavarstva.

(Nemško sleparstvo v Vojniku!) Še le pred kratkim smo opozorili na sramotno obsodbo nemčurske stranke zaradi volilnih sleparstev v Celju. Ni se še prav posušilo črnilo, s katerim smo to zapisali, in že smo izvedeli o gorostasnih sleparijah, katere je uprizorila ravno ista propala stranka v občini vojniški, kjer si na sleparski način hoče pritihotapiti kar naenkrat kakih 30 nemčurskih glasov. Zoper to lamparijo bomo na pristojnem mestu odločno nastopili, in če se nam ne ugodi, doživela bode vlada na Spodnjem Štajarskem burjo, kakoršne doslej še ni bilo v naši deželi.

(Konkurzi v novem letu.) Novo leto se je za trgovce področja celjskega okrožnega sodišča prav slabo začelo. Imamo zabeležiti po novem letu že četrto konkuz. Tokrat je prišla na vrsto nemška tvrdka Jošt v Vojniku. Kakor čujemo, so nekatere celjske nemške tvrdke s tem konkurzom občutno prizadete, n. pr. neka velenemška s kakimi 12 000 K. Celjski obrtniki, ki ste zaradi prodaje Maksimilijanskega pokopališča baje tako strašno razburjeni, ali bi ne bilo pametneje, da se razburjate zaradi propadanja svojih obrtnij!

(Iz Buč pri Kozjem.) Dne 23. januarja t. l. je bil velepomemben za našo občino, katera je zdihovala pod jarmom nemškutarskega občinskega odbora. Vršile so se volitve in dosedanji župan je s svojo protinarodno stranko sijajno pogorel. Agitacija je bila jako živahna, posebno pa na nasprotniški strani, ali naši zavedni narodni možje, na čelu g. Jurij Božiček, veleposestnik v Vrenski gorici, so pokazali, da je v naši občini prodrila na površje narodna zavest, ki ne trpi, da bi se slovenskemu ljudstvu gospodarilo v naravnost protinarodni smeri. Z eno besedo, nemškutarski stranki z Vahom vred je v občini Buče Vrenska gorica odzvonilo za vedno. Slava vrlim našim narodnjakom, ki so rešili s svojim odločnim nastopom našo občino iz nemškutarskih krempljev.

(Ruski kružok) nameravajo ustanoviti mariborski Slovenci. Živela ta ideja! Celjski pod vodstvom g. dr. Gvidona Serneca, kakor znano, krepko napreduje.

(Velika zguba.) V Ptujju se je posestnik Franc Fras tako napil, da je zgubil mošnjo s 1390 kronami, katere je hotel naložiti v posojilnici.

(Roparski umor.) V Ivanjskem vrhu v Šlov. goricah se je zgodilo hudodelstvo, kakor jih malo ve povedati hudodelska kronika. 32 letni Miha Weidinger, ki je sploh znan kot človek, ki je takoj pripravljn za vsako hudobijo, je zadavil 56 letno Roze Hvalič in oropal njenega 80 letnega očeta. Hudodelstvo je storil tako-le: Stari Hvalič je ležal 28. m. m. še v postelji. Bilo je okrog 7. ure zjutraj. Roza, ki je živela pri svojem očetu, je imela opravka zunaj hiše. Kar stopi v sobo možak z zamazanim obrazom in zahteva od Hvaliča denar: „Denar, ali pa boš mrtev“ Starec se ni mogel braniti in ropar je pobral

vse, kar je dobil. Nazadnje je oblekel Hvaličeve škornje in obleko, omil se je v sobi in potem odšel. Potem šele se je starec upal iz sobe, in je hotel poklicati svojo hčer. Ko pride v kuhinjo, vidi svojo hčer obešeno. Ropar jo je najprej zadavil in potem obesil. Hvalič je šel nato klicat sosede. Morilec je izginil, ali v peči so našli orožniki ostanke cunj in v njih ostanek vojaške knjižice glaseče se na ime Miha Weidinger, sosedovega sina, katerega sicer še niso dobili, a je upati, da ga bodo kmalu. Weidinger je bil že večkrat kaznovan radi tatvine. Boji se ga vse, ker je znano, da je svoj čas streljal na svojega lastnega očeta. Poskusil je večkrat vlomiti v tuje hiše, enkrat celo z nožem v roki. Sedaj mu bo roka pravice vendarle za vedno zvezala roke — seveda ako ga dobi.

(Volka so zasačili) v Stavencih pri Radgoni. Priklatil se je brčkone prek Mure iz Ogrskega. Pa doba življenja se mu je skrajšala, ker ga je zasačil spreten lovec Kreft ter ga ustrelil.

(Promocija) V soboto je bil promoviran doktorjem prava g. Ivan Ferlan iz Poljan na Gorenjskem, sedaj pravni vežbenik pri graškem dež. sodišču.

(Umrl je) v Gradcu glavni urednik „Tagespošte“ Karl pl. Raab. Rojen je bil leta 1849 v Mokronogu na Kranjskem.

Interpelacija

poslanca dr. Ploja in tovarišev na eksccelenco pravosodnega ministra.

Pri sodiščih na Spodnjem Štajarskem in Kranjskem se je pred kratkim vpeljala novotarija, katera je sicer sama po sebi neznatna, katera pa prav jasno kaže, kako se v področju c. kr. nadsodišča v Gradcu stremi za tem, da se slovenski jezik iztisne iz uradov.

Ta novotarija se tiče jezika, v katerem naj bi sodišča izdajala odloke o sodno deponiranih stvarih. Taki odloki se morajo izdati najmanj v treh izvodih: prvi za prosilca, drugi za depozitni urad in tretji za preglednega komisarja. Instrukcija za depozitni urad z dne 16. novembra 1850. drž. zak. list 448, določuje, da je odlok, ki ga dobi stranka, originalni. Ker se morajo torej najmanj trije izvodi napraviti, se je brez vsakega ugovora navadno odlok litografil, in se je za vsako slovensko prošnjo izdalo tri ali več slovenskih izvodov. Tako se je ugodilo predpisu § 42. depozitne instrukcije, po kateri morajo biti odloki, ki jih dobi stranka in davčni urad, sestavljeni v istem jeziku.

To navado, ki je obstojala že desetletja in nikdar ni bilo pritožb proti nji, se hoče sedaj pri sodiščih v slovenskem delu Štajarske in Koroške kakor tudi na Kranjskem odpraviti, z nalogom od zgoraj, da se morajo rabiti novi formularji s predtiskom „Zustellungsverfügung“, vsled česar se vroče o slovenskih prošnjah davčnemu uradu in preglednemu komisarju odloki v nemškem jeziku.

Tako se glasi v formularju št. 104:

„Beschluss:

1. K. k. Hauptsteueramt (nemško),
2. Scontrirungscommissär, Sammlung (Vormerk-Nr. ...) (nemško),

3. — — — — —

Ravnotako je v ostalih formularjih n. pr. št. 106, 109, 110, 112, 113 itd.

Dasiravno je ta naredba v nasprotju s predpisi za depozitne urade, in torej nikakor ni obvezna za sodnika, se je vendar treba bati, da jo bo marsikateri sodnik smatral za obvezno, ker se mu je poslalo od višje oblasti omenjene formularje. Ako hoče vestno izpolnjevati svojo dolžnost, bo o slovenski prošnji izdal stranki slovenski odlok, za davčni urad pa vsled migljaja odzgoraj nemški, imel bo torej dvojno delo. Drugi, manj vestni sodniki, si bodo pa pomagali preko te težave prav enostavno s tem, da bodo tudi slovenski stranki izdali nemški odlok. Tako bo ta novotarija kriva, da se bo mnogokrat kratila pravica Slovencev, da se jim vroče slovenski odloki o slovenskih prošnjah.

V prvem slučaju, v katerem bo izgotovil pravični sodnik dva odloka, pa ni nikakor izključeno, da ne bi slovenski originalni in nem-

ški izvod za davčni urad popolnoma soglašala. One gotovosti, ki jo je dajal litografski posnetek, ni več. Ako depozitni urad opazi, da original, ki ga mora stranka predložiti, ne soglaša z odlokom za depozitni urad, mora po § 50. instrukcije za depozitne urade odreči izplačilo in počakati odredbe sodišča, katero se mora obvestiti. Stranka, ki je prišla s slovenskim originalnim odlokom v depozitni urad, mora domov, ne da bi kaj opravila, in mora čakati, dokler se pogrešek ne popravi in se jo vnovič obvesti. Kdo naj povrne stranki v takem slučaju večkratne potne troške, kdo naj jo odškoduje za zamudo časa in zasluzka ter za škodo, ki lahko nastane vsled preložitve izplačila?

Proti tej novotariji ni torej samo pomislekov s strankinega stališča, temuč tudi s stališča gotovega in enostavnega sodnega uradovanja; za njo pa ni niti enega pametnega, stvarnega razloga, in vzrok tej novotariji je iskati le v želji, da se zopet pokoplje košček slovenskega uradovanja z namenom, da se dela in podpira nemško-nacionalno politiko.

Podpisani torej vprašajo:

1. Kako more Vaša ekscelenca opravičiti to odredbo za sodišča v onih delih Štajarske, Koroške in Kranjske, v katerih prebivajo Slovenci?

2. Ali hoče Vaša ekscelenca odpraviti vse neumestne formularje, in jih nadomesti z drugimi, v katerih ne bo navodila, ki nasprotuje obstoječim jezikovnim predpisom, in obenem zapovedati sodiščem, katera so se dala po onih formularjih zapeljati, da morajo o slovenskih vlogah dostavljati stranki in uradom, ki pridejo vpoštev, enako se glaseče slovenske odloke?"

Dunaj, 15. januarja 1903

Slede podpisani.

Druge slovenske novice.

(Osebnosti) Koncipista deželne vlade kranjske, gg. Ivan Vertačnik in dr. Friderik Lukan, sta imenovana okrajnim komisarjem, konceptni praktikant g. dr. Friderik Sima je imenovan koncipistom dež. vlade.

(Učiteljski advancement na Kranjskem.) S 1. januarjem t. l. je bilo pomaknjenih v I. plačilni razred 11 učiteljic in učiteljev; v II. razred 17 in v III. razred 27.

(Na ljubljanskem kolodvoru) so aretirali nekega Josipa Bevc iz Prevoj v brežškem okraju. Bevc je kupil v Mariboru vožnji listek do Hoč in se je z njim pripeljal do Ljubljane. Ker ni imel denarja, da bi plačal kazen, so ga izročili policiji.

(Železnica iz Lesca na Bled.) Veleposestnik g. Tomaž Pavšler v Kranju je dobil dovoljenje za tehnične predpriprave ozkotirne električne železnice od železniške postaje Lesce na Bled. Kakor smo svoj čas poročali, dobi Bled električno razsvetljavo, in sedaj, kakor se vidi, tudi električno železnico. Vsekako se mora pri znati, da bo naš "raj" kmalu eno izmed najmodernejše urejenih kopališč.

(Tele v postelji.) Ribničani so znani celemu svetu po svoji "kūnšti" in zato si tudi znajo pomagati ob vsaki priliki. Nov dokaz: V zadnjem času je bil hud mraz, in hlev prištnega Ribničana mu ni mogel zabraniti vstopa. Zgodilo se pa je, da je nekje krava teletila. Ljudje so se zbal, da ne bi tele zmrznilo, in vzeli so ga in prenesli v sobo in položili v posteljo in tele ni zmrznilo.

(Na Koroškem) je sedaj 30 odvetnikov, od teh 14 v Celovcu. Slovenci nimajo svojega odvetnika. Potreba je torej, da bi se kateri naših slovenskih odvetnikov preselil na Koroško, da bi imelo naše ljudstvo vsaj enega svojega zagovornika in da ne bi bilo treba iskati pravne pomoči pri naših nasprotnikih.

(Nagla smrt.) V Beljaku je tri osebe zaporedoma dohitela nagla smrt. Dne 24. januarja umrl je učitelj Jan. Paikert. Zadel ga je srčna kap. Isti večer je nagloma umrl prej popolnoma zdravi trgovec Fr. Klein. Po noči ravno istega dne zadel ga je kap načelnika južne postaje v Beljaku Iv. pl. Metzgericha. Zvečer je še bil v veselju družbi prijateljev.

(Nesreča.) V Črni, občina Motnica na Koroškem, so našli v gozdu mrtvega nekega kmeta,

ki se je podal na lov. Ali se je zgodila nesreča ali pa umor, se še zdaj ne ve.

(Žrtev žganja.) Blizu Glodnice v krški dolini na Koroškem je zmrznil tamošnji 55letni bajtar F. Modest. Napil se je žganja in pijan obležal na cesti, kjer so ga drugo jutro našli mrtvega.

(Pomočnik ustrelil dekle.) 18letni trgovski pomočnik T. Gaggl v Celovcu si je v sobi igral s samokresom in ga nameril na dekle Hamersal. Ker je menil, da ni nabasan, ga je pritisnil dvakrat. Samokres se je sprožil in smrtno ranil dekle, ki se je takoj zgrudila na tla. Prepeljali so jo v bolnico, kjer je umrla. Zadata je bila v prsa.

(Italijanska nestrpnost v Pulju.) Ker je bil v Pulju kanonikom stolnega kapitlja imenovan Slovenec preč. g. Ivan Belec, je to puljske irredente tako razburilo, da so v starešinstveni seji črtali iz mestnega proračuna vse prispevke za duhovščino in bogoslužje. Neki junak je celo predlagal, naj bi se vsi duhovniki izgnali iz Pulja. Seveda ostane ta sklep le na papirju.

Važna gospodarstveno politična zadeva srečno dognana.

Slovenci, ki imamo malo industrije, včasih brez zanimanja prezremo dogodke, katere smatrajo cele dežele za življenska vprašanja. Takšna dogodka je sklepanje o sladkornem zakonu, ki se je vršilo zadnje dni v avstrijskem državnem zboru.

Dne 1. svečana sešli so se v Bruslju zastopniki vseh držav, ki se bavijo s sladkorno industrijo in predložile so vse države od prizadetih podjetnikov in od parlamentarnih zastopstev odobrene predloge, ki bodo podlaga pogodbe vseh držav v zadevi sladkorne industrije, z eno besedo, podlaga takozvane sladkorne konvencije. Izmed avstrijskih dežel so naše severne dežele zlasti Češko, Moravsko in Galicija zelo živo prizadete po novih določbah.

Podjetniki iz Češke in iz Galicije so zatega del bili hud boj za svoje koristi in bila so velika nasprotstva med pridelovalci sladkorne pese, z drugimi besedami med pridelovalci sirovin, in med takozvanimi rafinerji, kateri imajo prava industrijska podjetja za pridelovanje sladkorja iz sirovin v svojih rokah. Kakor rečeno, doseglo se je vključitve nasprotstvom in vključitve negotovim parlamentarnim razmeram sporazumljenje in ugodilo se je zlasti zahtevam Poljakov, ki so zahtevali olajšave za Galicijo, ker je tam industrija te vrste še v povojih. Zakon je bil sprejet v petek, 30. januarja v poslanski, drugega dne pa v gosposki zbornici, popoldne ga je cesar potrdil in se je to zvečer telegrafičnim potom naznanilo avstrijskemu zastopniku v Bruslju, ki se je 1. svečana dogovarjal z zastopniki drugih držav, da se dogovorijo vse za skupno postopanje vseh držav v varstvo te važne industrije nasproti ameriški gospodarstveni politiki Združenih držav, katera je kovala nevarne nakane zoper evropske pridelovalce sladkorja sploh in torej tudi zoper naše avstrijske.

Morebiti se komu čudno zdi, da se naš list s to zadevo tako obširno bavi, toda mi ne smemo tako važnih zadev prezreti, kajti če tudi ne naravnost, vendar se nas tičejo posredno in so velike važnosti tudi za naše davkoplačevalce. Čim boljša bode ta industrija v Avstriji, tem več davka bode lahko prenašala in tem manj bodo plačevati prisiljene druge panoge gospodarstva, in tem ugodnejše bode se lahko uredila davčna politika tudi za naše poljedelce.

Dopisi.

Ormož. Ker se dozdaj ni oglasilo spretniješ pero, da bi kaj pisalo o "božičnici", ki se vršila na slovenski ormoški okoliški soli dne 21. decembra l. l., poročamo o otroški veselici "Domovini" sledeče:

Omenjenega dne in sicer popoldne po večernicah, zbralo se je v veliki telovadni sobi ormoške slovenske šole razun šolske mladine še gotovo nad 500 odraslih oseb, deloma starišev otrok, deloma drugih prijateljev šole, tako, da je bila velika sobana polna do zadnjega kota.

Prva točka "božičnice" je bila spevoigr "Štirje letni časi". Otroci so nastopali in popevali tako ljubko, da je bilo navzoče občinstvo najprijetneje iznenadeno. Osobito so tudi ugajali kaj primerno izbrani kostumi. Druga točka sporeda je bila nekaka živa podoba pred jaslicami klečečih in božično pesem pojočih otrok. Tudi ta točka se je izvedla v občno zadovoljstvo. Tretja, najbolj praktična točka sporeda, je bila razdelitev darov izpod božičnega drevesca. Čudili smo se množici, pa tudi kakovosti razdeljenih darov. Vsak učenec — bilo jih je kakih 210 — je dobil primeren dar. Delilo se je usnje za šolne, blago za deško in dekliško obleko, klobuki, robci, kape, torbice, rokavice, zabavne knjižice itd. Kakor smo slišali, znaša vrednost razdeljenih darov okoli 260 K. Ta znesek so darovali deloma mladinsko ljubni ormoški Slovenci, deloma se je v ta namen porabil čisti dobiček čitalniških gledaliških večerov.

Vsem gmotnim pospešiteljem božičnice gre torej najsrčnejša hvala!

Sploh se pa lahko reče, da je opisana božičnica v vsakem oziru krasno uspela, da ni donesla obilo veselja samo šolski mladini, ampak tudi starišem otrok, koje je obenem nekoliko bolj navdušila za slovensko šolo. In ravno ta uspeh božičnice pride največ vpoštev, kajti v Ormožu se bje ljut boj ne samo v narodnem, marveč tudi v šolskem oziru! Zato pa izrekamo zaslužno hvalo tudi vrlému učitelstvu ormoške slovenske šole, kajti s prireditvijo božičnice je dokazalo, da tudi slovenska ormoška šola nekaj zmore!

Le tako naprej!

Politični pregled.

(Državni zbor.) V poslanski zbornici so vladali v zadnjem času pravi viharji. Sklepalo se je o sladkornem zakonu in vlada je povabila več tvorničarjev, da se z njimi posvetuje o tej važni zadevi. Nemški poslanci, kakih 30 s posl. Walzom načelu so udri v dvorano, kjer so zborovali sladkorni delegati, in jih izgnali iz parlamenta. Zbornica se je končno pomirila in sprejela zakon, o katerem poročamo na drugem mestu. Sedaj je na redu vojaški zakon. Vlada zahteva za tekoče leto 16.700 novincev več za stalno armado in 4250 za deželno brambo. Troški se bodo v tekočem letu pomnožili za 49 milijonov kron, v prihodnjem letu za 7 milijonov, pozneje pa za 20 milijonov. Prihodnja seja državnega zbora je jutri 4. svečana.

(Predsednik mladočeškega kluba) poslanec Pacák je odstopil radi nastalih diferenc v klubu. Razpor je nastal vsled agitacije nekaterih klubovih članov za ostrejši nastop proti vladi. Tudi "Narodni Listy" so se pridružili radikalnejši struji, in Pacák je odstopil. Upamo, da se bodo te difference poravnale — v nedeljo je imel mladočeški klub svojo sejo v Pragi — koristilo bi končno le Nemcem in vladi, ako bi se mladočeška stranka razbila.

(Hrvatska stranka prava) se imenuje stranka, ki je nastala po združenju opozicijskih strank, nekdanje "stranke prava" in "Obzorja". Slovenci pozdravljamo z največjim veseljem to vest, kajti to nam jamči, da se bodo razmere na Hrvatskem sčasoma le še obrnile na bolje, kajti pod sedanjo tiransko vladno grofo Khuen Hedervaryja in njegovih madžaronskih privržencev je Hrvatska tako nazadovala, da se je v resnici že bati gospodarskega poloma, ako se v kratkem kaj ne izpremeni. Žal nam je, da se tudi takoiimenovana "čista stranka prava" ni združila z onima dvema, veseli nas pa, da je podala izjavo, da bo v zboru postopala vedno solidarno z novo opozicijsko stranko. Bog daj našim bratom onstran Sotle, da bi skoraj osvo bodili svojo domovino tujčevskega jarma!

(V Macedoniji) zopet vre. Čuje se o praskah turškega orožništva z vstaši, ki se posebno krepko gibljejo v monastirskem vilajetu. O izidu teh prask se ve jako malo. Gotovo pa je, da bo pomladi vstaja izbruhnila z večjo silo, kakor lani. Turška vlada sicer tolaži evropske vele-vlasti z zagotovilom, da bo v najkrajšem času uvedla reforme, ali ves svet ve, da ji ni nič verjeti.

(V francoski zbornici) je bil z velikim odobravanjem pozdravljen apel poročevalca poslanca Majana na celo zbornico, da se uvede reorganizacija vojne. Predlog, da odpadejo letos 13 dnevne vojaške vaje pri teritorialni armadi je bil sprejet. Predlog, da se oprostijo oziroma skrajšajo 28 dnevne vaje, se je izročil odseku. Videti je, da se povsod zahteva in doseže preustrojo vojaštva, samo pri nas je stvar še negotova, ker ima državni zbor za vse drugo časa dovolj, samo ne za resne stvari.

(Vstaja v Maroko) se bliža koncu. Kakor poroča brzojav iz Tangera, so sultanove čete popolnoma potolkle vstase, katerim je bil pretendent na čelu. Vstaske čete so ali pobite ali pa vjete. Za pretendentu se ne ve, ali je mrtev ali vjet. Razmere se bodo kmalu toliko izpremenile, da se bodo tujci zopet lahko vrnili v svoja stara bivališča.

Izjava.

Jaz podpisani Jakob Kolarič, mesar v Ljutomeru, obžalujem vse žaljive izjave, katere sem jaz o gospodu dr. Karl Grossman-u, odvetniku v Ljutomeru pri katerikoli priliki povedal, ter izjavim, da so vse dotične obdolžitve neresnične in prosim gospoda dr. Karl Grossmana za odpustanje.

V Ljutomeru, mesca prosinca 1903.

Jakob Kolarič.

V najem se da

velika in dobra trgovina - - - - - z mešanim blagom in prodajo tobaka.

Z blagom ali brez blaga.

Gostilna z lepo kletjo, ledenico in kegljiščem odda se vse skupaj ali vsako posebej na več let. Pisma se prosijo pod „trgovina 4000“ na upravništvo „Domovine“.

(34) 3-1

VABILO

na

VESELICO S TOMBOLO

ki se priredi

dne 8. svečana 1903

v gostilni Jakoba Šribar v Šoštanju.

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

K mnogobrojni udeležbi vabi vljudno

(36) 2-1

JAKOB ŠRIBAR.

„Svoji k svojim!“

= Delavnica za vsa cerkvena dela =

KONRAD SKAZA

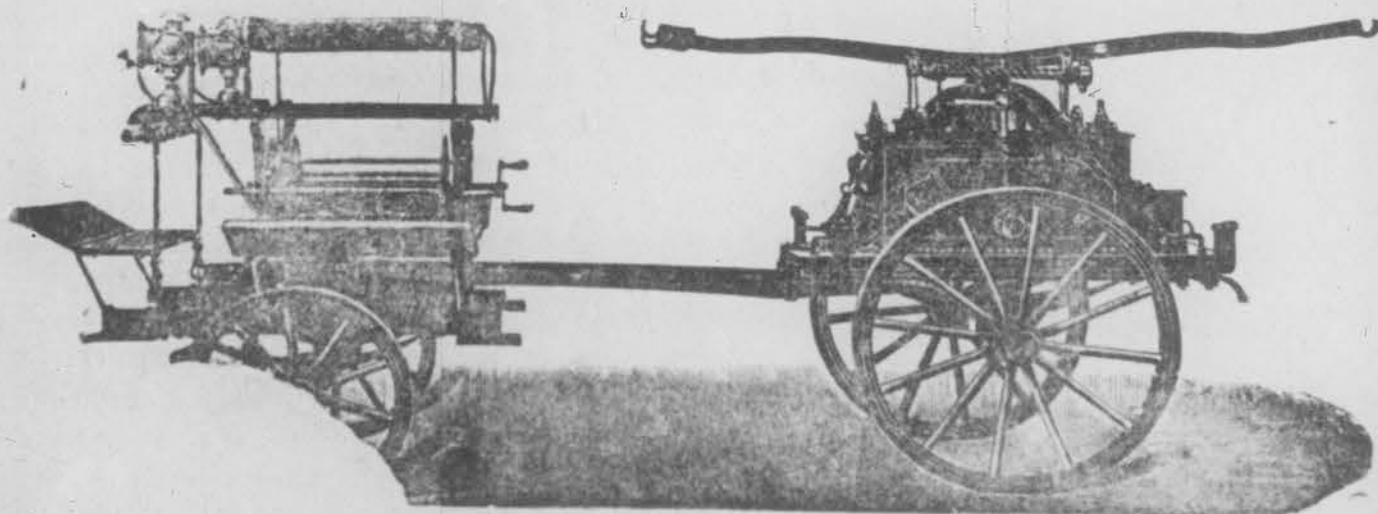
St. Ulrich, Gröden, Tirol.

se priporoča za izdelovanje

svetnikov, altarjev in vseh v to stroko spadajočih del.

Za vsa naročila originalne fotografije mojih del. Spričevala na zahtevanje. (35) 12-1

Za vsako slovensko naročilo od 100 K umetno rezljano razpelo zastoj.

(645) 50-26

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

Lesnice in tisk D. Hebera v Celju

Ženitna ponudba.

Mlad finančni nadpaznik, s pravico do pokojnine, ki je napravil višje izpite, se želi takoj poročiti s solidno gospodično. Najljubša bi mu bila učiteljica slovenske narodnosti z nekoliko sto goldinarji premoženja. Ponudbe s fotografijami, ki se vrnejo, naj se pošljejo pod šifro „Vijolica“ administraciji „Domovine.“ (39)

Stenografa

urnega in zanesljivega in

(37) 2-1

solieitatorja

izvežbanega in zanesljivega sprejme

takoj dr. R. Pipuš, odvetnik v Mariboru.

ZAHVALA.

V najgloblji žalosti vsled nenadomestljive izgube našega iskreno ljubljenega soproga in očeta, blagorodnega gospoda

IVAN PAHERNIK-a

veleposestnika v Vuhredu, prvega občinskega svetovalca, častnega občana občine Vuhred in mnogih drugih občin, imejitelja srebrne kolajne „pro Ecclesia et Pontifice“ itd. itd.

nam je nemogoče izreči svojo zahvalo vsakemu posamezniku. Zahvaljujemo se torej vsem, posebno pa prečastiti duhovščini, gg. zastopnikom c. kr. uradov, slavnim občinskim zastopom občin Vuhred, Marenberg in sosednjih občin, gg. železniškim uradnikom koroške proge, gg. članom okr. zastopa marenberškega, slavnim požarnim brambam iz Vuhreda, Marenberga, Vuze-nice in Peker, slavnemu c. kr. I. veteranskemu društvu „Nadvojvoda Friderik“ v Mariboru, ki se je udeležilo v velikem številu pogreba, visokospoštovanemu učitelstvu iz Vuhreda in otrokom te šole, in vsem gg. prijateljem našega dragega rajnega za globoko sočutje v njegovi bolezni in ob njegovi smrti, kakor tudi za krasne vence in mnogobrojno udeležbo pri sprevodu k zadnjemu počitku.

VUHRED, 29. januarja 1903.

(38)

Žalujejo ostali.

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljše železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite žele. ne, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-ske a orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovođe, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna

Cene nizke.

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic, kmetijskih strojev, I. moravska mehanična tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Čechu pri Prostjevu in Smichov-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zmrznenju in s priredbo, da tiste na obe strani vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice, s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati delo — naučba v teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašanega strojevodje; dalje vse drugo gasilno orodje, čelade, pase, sekirice itd., kmetijsko orodje in Peronospora-brizgalnice. — Blago solidno, elegantno in ceno. Plačila po dogovoru.

Udgo-ovni urednik in uredatelj Rudolf Libensky.